

“วารสารข่าว สผ.”

หมวดการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ปีที่ 24 ฉบับที่ 1 (มกราคม-เมษายน 2565)

คำนำ

สวัสดิ์คะผู้อ่านทุกท่าน “สงกรานต์ที่ผ่านมาเพื่อนๆไปไหนกันมาบ้างคะ” ทีมบรรณาธิการขอเริ่มด้วยคำถามสั้นๆ เพื่อทักทายในฐานะเพื่อนคนหนึ่งที่ได้เดินทางไปพร้อมกับท่านผู้อ่านมากกว่า 24 ปี และวารสารฉบับนี้ถือเป็นวารสารฉบับแรกของปี 2565 ซึ่งมาพร้อมกับข่าวสารและกิจกรรมที่น่าสนใจตลอดช่วงมกราคม - เมษายนที่ผ่านมา แต่ก่อนที่จะพาทุกท่านไปอัปเดตกิจกรรม/ข่าวสาร และบทความที่น่าสนใจเกี่ยวกับการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ทางทีมบรรณาธิการขอเริ่มต้นด้วยการอัปเดตสภาพภูมิอากาศในประเทศไทย ซึ่งในช่วงที่ผ่านมา ทุกท่านคงจะสัมผัสได้ถึงอากาศที่มีความแปรปรวน มีทั้งหนาว มีทั้งฝน และก็ร้อนจัด ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนเกิดจากกิจกรรมต่างๆของมนุษย์ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ทางทีมบรรณาธิการจึงขอให้ทุกท่านหันมาตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมกันมากขึ้น ใช้ทรัพยากรธรรมชาติกันอย่างมีสติ เพื่อโลกที่น่าอยู่ของเรา นอกจากนี้ ก็อย่าลืมดูแลสุขภาพกันด้วยนะคะ

วารสารข่าว สผ. ฉบับนี้เราได้รวบรวมบทความที่น่าสนใจมาต้อนรับปีใหม่ให้กับผู้อ่านทุกท่าน ได้แก่ “ทำความรู้จักกับ “ศูนย์ข้อมูลการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมโมเดลใหม่”, “ฉลาดคาร์บอนฟุตพริ้นท์ช่วยลดโลกร้อนได้อย่างไร” และ “พัฒนาเมืองอย่างไรให้ Smart” รับประกันความน่าสนใจและตอบโจทย์คนรักสิ่งแวดล้อมและพร้อมที่จะเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยลดสิ่งแวดล้อมอย่างเราแน่นอนค่ะ

ผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

ดร.พิรุณ สัยยะสิทธิ์พานิช

บรรณาธิการ

เสาวภา ใหญ่ชีระนันท์

กองบรรณาธิการ

พรรณนิภา สืบสิงห์

จุฑาภรณ์ ทองสอดแสง

จันทร์ทิพย์ นาไชยเสนา

สมิต จิระมงคล

กรรณิการ์ สรกุล

นันท์นลิน ชันหลวง

นทีกานต์ ศรีอ่ำ

ภัญญิณณ์ ธนประโยชน์ศักดิ์

รัฐวิ อูสาวพัฒนสิน

นาฏกฤษณ์ กรมแขวง

จัดทำโดย

กลุ่มงานวิชาการและฐานข้อมูล กองพัฒนาระบบการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

Website : www.onep.go.th/eia อีเมล databaseeia.onep@onep.go.th

**สนใจติดต่อเป็นสมาชิกวารสารข่าวได้ที่ 02-265-6500 ต่อ 6860 6858

หรือทางอีเมล** (ไม่มีค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น)

“EIA Activity”

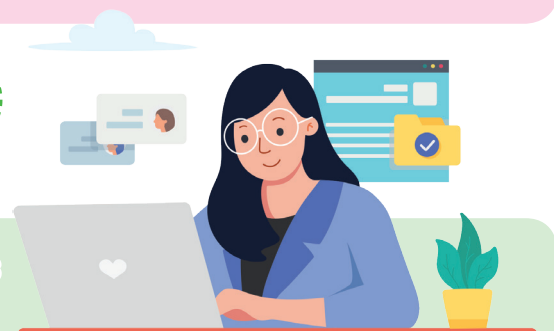
**การจัดอบรม ประชุม และ สัมมนา ในหัวข้อที่เกี่ยวข้อง
กับการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และการให้ความรู้
แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการพิจารณารายงาน
การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม**

วันที่	กิจกรรม
19 มกราคม 2565	การอบรม เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561 และบทบาทที่เกี่ยวข้องให้กับ อบท. ในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์ ณ โรงแรม ทองธารินทร์ จังหวัดสุรินทร์
20 มกราคม 2565	การอบรม เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561 และบทบาทที่เกี่ยวข้องให้กับ อบท. ในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด ณ โรงแรม เพชรรัชต์การ์เด็น จังหวัดร้อยเอ็ด
3 กุมภาพันธ์ 2565	การประชุมสัมมนา เรื่อง การทบทวนโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการใด ซึ่งต้องจัดทำรายงาน EIA ครั้งที่ 5 ณ โรงแรม พูลแมน ขอนแก่น ราชา ออคิด จังหวัดขอนแก่น และผ่านระบบ Video Conference (กลุ่มเป้าหมายภาคตะวันออกเฉียงเหนือโซนเหนือ 11 จังหวัด คือ อุดรธานี เลย นครพนม สกลนคร หนองคาย บึงกาฬ ขอนแก่น กาฬสินธุ์ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด และหนองบัวลำภู)
11 กุมภาพันธ์ 2565	การอบรม เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561 และบทบาทที่เกี่ยวข้องให้กับ อบท. ในพื้นที่จังหวัดพิจิตร ณ โรงแรมมีพรสวรรค์ แกรนด์ โฮเทล แอนด์ รีสอร์ท จังหวัดพิจิตร
22 กุมภาพันธ์ 2565	การประชุมสัมมนา เรื่อง การทบทวนโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการใด ซึ่งต้องจัดทำรายงาน EIA ครั้งที่ 6 ณ โรงแรม เดอะทวิน โลตัส จังหวัดนครศรีธรรมราช และผ่านระบบ Video Conference (กลุ่มเป้าหมายภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย 8 จังหวัด คือ นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี ชุมพร พัทลุง สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส)
23 กุมภาพันธ์ 2565	การอบรม เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561 และบทบาทที่เกี่ยวข้องให้กับ อบท. ในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ณ โรงแรม เดอะทวิน โลตัส จังหวัดนครศรีธรรมราช
9 มีนาคม 2565	การประชุมสัมมนา เรื่อง การทบทวนโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการใด ซึ่งต้องจัดทำรายงาน EIA ครั้งที่ 7 ณ โรงแรม ฟิช ลาгуน่า รีสอร์ท แอนด์ สปา จังหวัดกระบี่ และผ่านระบบ Video Conference (กลุ่มเป้าหมายภาคใต้ฝั่งอันดามัน 6 จังหวัด คือ กระบี่ ภูเก็ต ตรัง พังงา ภูเก็ต และสตูล)
16 มีนาคม 2565	การอบรม เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561 และบทบาทที่เกี่ยวข้องให้กับ อบท. ในพื้นที่จังหวัดอำนาจเจริญ ณ โรงแรม ฝ้ายขิด จังหวัดอำนาจเจริญ

วันที่	กิจกรรม
17 มีนาคม 2565	การอบรม เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561 และบทบาทที่เกี่ยวข้องให้กับ อบท. ในพื้นที่จังหวัดยโสธร ณ โรงแรม เดอะกรีนปาร์ค แกรนด์ จังหวัดยโสธร
30 มีนาคม 2565	การประชุมสัมมนา เรื่อง การทบทวนโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการใด ซึ่งต้องจัดทำรายงาน EIA ครั้งที่ 8 ณ โรงแรม สุนีย์แกรนด์ จังหวัดอุบลราชธานี และผ่านระบบ Video Conference (กลุ่มเป้าหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือโซนใต้ 9 จังหวัด คือ อุบลราชธานี ยโสธร ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ นครราชสีมา มุกดาหาร ศรีสะเกษ และอำนาจเจริญ
19 เมษายน 2565	จัดอบรม เรื่อง “ระบบ EIA ประเทศไทย ชี้อันใหม่มีอะไรเปลี่ยนแปลง” หัวข้อการอบรม ตอนที่ 1 ปฐมบท : การกำหนดมาตรการและเทคนิคการจัดส่งรายงาน Monitor

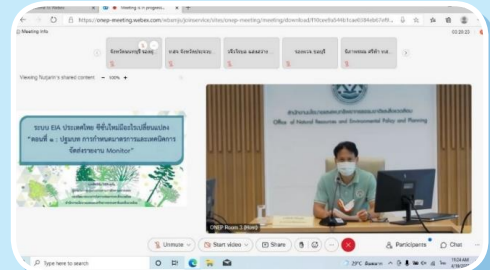
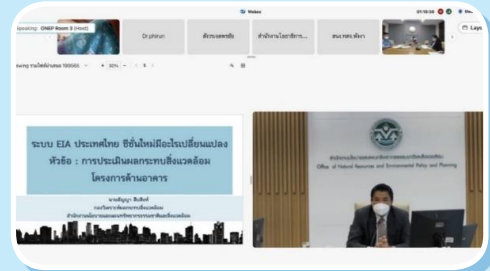
การอบรม เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561 และบทบาทที่เกี่ยวข้องให้กับ อบท.

การจัดประชุมสัมมนา เรื่อง การทบทวนโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการใด ซึ่งต้องจัดทำรายงาน EIA

การจัดอบรม เรื่อง ระบบ EIA ประเทศไทย ซีซั่นใหม่มีอะไรเปลี่ยนแปลง หัวข้อการอบรม ตอนที่ 1 ปฐมบท การกำหนดมาตรการและเทคนิคการจัดส่งรายงาน Monitor

EIA Activity 2

การประชุมสัมมนา เรื่อง การกลั่นกรองประเภทและขนาดโครงการที่เข้าข่ายต้องจัดทำ รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยระบบ Smart EIA Management System (SEMs)

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) โดย กองพัฒนาระบบ
การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (กพส.) จัดประชุมสัมมนาเพื่อเผยแพร่และให้ความรู้ระบบ
SEMs ในการกลั่นกรองประเภทและขนาดโครงการที่เข้าข่ายต้องจัดทำรายงานการประเมิน
ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ให้หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ 24 มกราคม พ.ศ. 2565
โดยได้รับเกียรติจาก ดร.พิรุณ สัยยะสิทธิ์พานิช เลขาธิการ สผ. เป็นประธานเปิดการประชุม จากนั้น
เป็นการบรรยายในหัวข้อเรื่อง “ความเป็นมาของระบบ SEMs” โดย นางสาวภา ธิญะชีเรนทร์
ผอ.กพส. และการบรรยายในหัวข้อ “การใช้งานระบบ SEMs” โดยผู้แทน บริษัท ปตท. จำกัด
(มหาชน) ประกอบด้วย นางชุตติมณีนท์ ภิรมยาภรณ์ วิศวกรอาวุโส นางสาวเสาวลักษณ์ บุญเพ็ญ
วิศวกร และนายฤทธิกร ศรีรังสิต วิศวกร ทั้งนี้ มีหน่วยงานราชการทั่วประเทศทั้งจากองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น (อปท.) หน่วยงานอนุมติอนุญาตโครงการ ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค นิติบุคคลผู้มีสิทธิ
จัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และเจ้าหน้าที่ สผ. เข้าร่วมประชุมผ่านระบบ
Video Conference โปรแกรม Cisco Webex จำนวน 1,000 คน

EIA Activity 3

การประชุมสัมมนา เรื่อง แนวทางการดำเนินการขอรับใบอนุญาตเป็นผู้มีสิทธิทำรายงาน การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตปฏิบัติ

สผ. โดย กพส. ได้มีการปรับปรุงแนวทางการขอรับใบอนุญาตเป็นผู้มีสิทธิทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และการยื่นคำขอผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ จึงได้ดำเนินการจัดประชุมสัมมนา เรื่อง แนวทางการดำเนินการขอรับใบอนุญาตเป็นผู้มีสิทธิทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2565 เวลา 08.30 – 12.30 น. ณ ห้องประชุม 1001 อาคาร ทิพย์ 2 และผ่านระบบออนไลน์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นิติบุคคลผู้มีสิทธิทำรายงานสามารถปฏิบัติตามแนวทางได้อย่างถูกต้องและเป็นไปตามที่กำหนด ทั้งนี้ได้รับเกียรติจาก ดร.พิรุณ สัยยะสิทธิ์พานิช เลขาธิการ สผ. เป็นประธานและกล่าวเปิดการประชุมสัมมนา พร้อมด้วย นางสุนธรา เศรษฐ์วรวิจิ ผู้อำนวยการกลุ่มงานพิจารณาผู้มีสิทธิทำรายงานเป็นผู้กล่าวรายงาน โดยมีผู้เข้าร่วมการประชุมสัมมนา ประกอบด้วย ผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ด้วยโปรแกรม webex จำนวน 150 คน ซึ่งเป็นผู้แทนนิติบุคคลผู้มีสิทธิทำรายงาน จำนวน 130 คน และเจ้าหน้าที่ สผ. จำนวน 20 คน

EIA Activity 4

การอบรม เรื่อง การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ : กรณีศึกษา โครงการอ่างเก็บน้ำแม่สกกิน 2 อำเภอสอง จังหวัดแพร่

เมื่อวันที่ 28 - 29 มีนาคม 2565 สผ. โดย กองวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (กวม.) จัดการอบรม เรื่อง “การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ : กรณีศึกษาโครงการอ่างเก็บน้ำแม่สกกิน 2 อำเภอสอง จังหวัดแพร่” ณ โรงแรมธาริส อาร์ท โฮเทล จังหวัดแพร่ พร้อมกับการศึกษาดูงานพื้นที่รับประโยชน์ของโครงการอ่างเก็บน้ำแม่สกกิน 1 บริเวณฝายแม่ยม พื้นที่ห้วยงานอ่างเก็บน้ำแม่สกกิน 2 แนวประปาภูเขาที่ถูกน้ำท่วม และพื้นที่รับประโยชน์จากระบบส่งน้ำโครงการแม่สกกิน 2 ฝั่งซ้ายและขวา โดยมี นางอินทรา เอี่ยมลัดตร ผอ.กวม. เป็นประธาน และมีวิทยากร ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ นายสันติ บุญประคับ นายสุรพล ปัตตานี นายวรวิทย์ ต้นตวนิช นายอภิชาติ เต็มวิชการ นายวีรชัย กาญจนาลัย นายประโยชน์ ก้านจันทร์ นางประกายรัตน์ สุขุมลชาติ ร่วมด้วยวิทยากรจากกรมชลประทาน นายพรมงคล ชิดชอบ และผู้แทนจากบริษัทปัญญา คอนซัลแตนท์ จำกัด นายประยุทธ เจริญกุล และนายสุรัชย์ ลายกาญจนไพบูลย์ ซึ่งการอบรมครั้งนี้ทำให้ผู้เข้ารับการอบรมได้รับความรู้และมีความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการพัฒนาแหล่งน้ำสามารถนำมาใช้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับเทคนิค วิชาการ และประสบการณ์ ในการพิจารณา รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมร่วมกับคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ โดยมีผู้เข้าร่วมอบรมจำนวน 60 คน

EIA Activity 5

การเสวนาวิชาการ เรื่อง “สม. – ที่ปรึกษาฯ ร่วมใจ สร้างสรรค์ กลไก EIA” ณ โรงแรมแกรนด์แปซิฟิก ซอฟเฟอร์น รีสอร์ท แอนด์ สปา จังหวัดเพชรบุรี

เมื่อวันที่ 22 - 23 มีนาคม 2565 สม. โดย กวผ. จัดการเสวนาวิชาการ เรื่อง “สม. – ที่ปรึกษาฯ ร่วมใจ สร้างสรรค์ กลไก EIA” ณ โรงแรมแกรนด์แปซิฟิก ซอฟเฟอร์น รีสอร์ท แอนด์ สปา จังหวัดเพชรบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาให้ระบบ EIA เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ ลดความขัดแย้งจากการพัฒนาโครงการ รวมทั้งเป็นกลไกในการควบคุมการพัฒนาโครงการต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันเป็นการช่วยลดผลกระทบเชิงลบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม และได้รับความเชื่อถือและเชื่อมั่นจากทุกภาคส่วนมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ได้รับเกียรติจาก ดร.พิรุณ สัยยะสิทธิ์พานิช เลขาธิการ สม. เป็นประธานการเสวนาวิชาการ นางอินทิรา เอี่ยมลัตร์ ผอ.กวผ. กล่าวรายงานและดำเนินการเสวนาวิชาการ ร่วมกับทีมวิทยากร จากกองวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและกองพัฒนาระบบการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยมีนิติบุคคลผู้มีสิทธิทำรายงาน และ เจ้าหน้าที่ สม. เข้าร่วม จำนวน 140 คน การเสวนาวิชาการฯ ในครั้งนี้ถือเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการดำเนินงานและทิศทางการพัฒนาระบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมระหว่าง สม. และ นิติบุคคลผู้มีสิทธิทำรายงาน ซึ่งมีการอภิปราย การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ รวมทั้งปัญหาอุปสรรคจากการดำเนินงาน ครอบคลุมทั้งด้านกฎหมาย การขึ้นทะเบียนผู้มีสิทธิจัดทำรายงาน การพิจารณารายงาน EIA การติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาระบบฐานข้อมูล

EIA Activity 6

การประชุมรับฟังความคิดเห็นต่อ (ร่าง) แนวทางการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการอุตสาหกรรมปิโตรเลียม ปิโตรเคมี และเคมี

สม. โดย กวผ. จัดการประชุมรับฟังความคิดเห็นต่อ (ร่าง) แนวทางการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการอุตสาหกรรมปิโตรเลียม ปิโตรเคมี และเคมี เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2565 ณ โรงแรม เดอะ สุโกศล กรุงเทพฯ และผ่านระบบออนไลน์ โดยมีนางอินทิรา เอี่ยมลัตร์ ผอ.กวผ. กล่าวเปิดการประชุม นางสาวปราวีณา มณีสุต ผอ.กลุ่มงานพัฒนาแนวทางการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ทำหน้าที่กล่าวรายงาน และนำเสนอภาพรวมของการดำเนินงาน โดยได้รับเกียรติจาก คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการอุตสาหกรรมปิโตรเลียม ปิโตรเคมี และเคมี เป็นวิทยากรร่วมอภิปรายและรับฟังความคิดเห็น

ต่อร่างแนวทางฯ จากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เจ้าของโครงการ นิติบุคคลผู้มีสิทธิทำรายงานฯ หน่วยงานอนุญาต หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และ เจ้าหน้าที่ สผ. ดำเนินรายการโดย นางจุฑพร รักสันติชาติ ผอ.กลุ่มงานปิโตรเคมี มีผู้เข้าร่วมการประชุมจำนวนประมาณ 200 คน ซึ่งมีการอภิปราย และแสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวางเกี่ยวกับเนื้อหาต่อร่างแนวทางฯ ดังกล่าว

EIA Activity 7

การรับฟังความคิดเห็นต่อ (ร่าง) แนวทางการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบ สิ่งแวดล้อม สำหรับคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบ สิ่งแวดล้อม ด้านการจัดการขยะและของเสียอันตราย

สผ. โดย กวผ. ได้จัดการประชุมเมื่อวันที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2565 ณ โรงแรมแมนดารินกรุงเทพ สามย่าน และผ่านทางระบบออนไลน์ โดยมี นางอินทิรา เอี่ยมมลัตร์ ผอ.กวผ. เป็นประธาน นางสาวปราวีณา มณีสุต ผอ.กลุ่มงานพัฒนาแนวทางการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม กล่าวรายงาน การประชุมครั้งนี้ มีวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ (คชก.) 7 คน ประกอบด้วย 1.นางสาวอัจฉรา อัครจุลกุลชัย 2.นายขลิท รัตนธรรมสกุล 3.นายเชาวน์ นกอยู่ 4. นายศักดิ์ชัย สุริยจันทร์หาทอง 5. นางจีมา ศรีลัมพ์ 6. นางสาวธิษัช บุญญะการกุล และ 7. นางประกายรัตน์ สุขุมลชาติ ดำเนินการประชุม โดย นางสาวธิดา ตั้งเสรีกุล ผอ.กลุ่มงานอุตสาหกรรม และนางสาวปราวีณา มณีสุต ผอ.กลุ่มงานพัฒนา แนวทางฯ การประชุมครั้งนี้ได้มีการอภิปรายร่วมกันอย่างกว้างขวาง เกี่ยวกับรายละเอียดเนื้อหา ขอบเขตการดำเนินงาน พร้อมทั้งให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำ (ร่าง) แนวทางฯ ดังกล่าว โดยมีผู้เข้าร่วมการประชุมประกอบด้วย คชก. นิติบุคคลผู้มีสิทธิทำรายงาน เจ้าของโครงการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเจ้าหน้าที่ สผ. เข้าร่วมประชุม จำนวน 280 คน

EIA Activity 8

อัปเดตกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

สผ. ได้ออกประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ประกาศ ทส.) และประกาศสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ประกาศ สผ.) ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ดังนี้

กฎหมายที่อัปเดต	สถานะ	ดาวน์โหลด
ประกาศ ทส. เรื่อง กำหนดโครงการ กิจกรรม หรือการดำเนินการ ที่อาจมีผลกระทบ ต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต ของประชาชนในชุมชนอย่างรุนแรง ซึ่งต้องจัดทำรายงาน การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2565	ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2565	
ประกาศ ทส. เรื่อง กำหนดโครงการ กิจกรรม หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงาน การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2565	ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2565	
ประกาศ สผ. เรื่อง แนวทางการจัดส่งรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมอยู่ระหว่างเสนอ	อยู่ระหว่างเสนอ สำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา	
ประกาศ สผ. เรื่อง แนวทางการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านสุขภาพ	อยู่ระหว่างเสนอ สำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา	

ทำความรู้จักกับ

SMART
EIA+

“ศูนย์ข้อมูลการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม”

สวัสดีค่ะ ท่านผู้อ่านทุกท่าน หากยังจำกันได้ในการสารของเดือนพฤษภาคม - สิงหาคม 2563 ผู้เขียนได้พาทุกท่านไปทำความรู้จักกับ ศูนย์ข้อมูลการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม หรือ Smart EIA กันไปแล้ว ในครั้งนี้ ผู้เขียนจะพาทุกท่านไปทำความรู้จักกับ “ศูนย์ข้อมูลการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม” โฉมใหม่ กันค่ะ

อย่างที่ทราบกันดีว่า Smart EIA ได้เปิดให้บริการข้อมูลด้านการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556 - 2563 ซึ่งมีผู้ใช้งานมากกว่า 14 ล้านครั้ง โดยตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา มีกฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัลความต้องการของผู้รับบริการ และเทคโนโลยีใหม่ ๆ เกิดขึ้นในช่วงของการเปิดให้บริการ ซึ่งหากจะพัฒนาเพื่อต่อยอด Smart EIA ก็พบว่า มีข้อจำกัดด้านเทคโนโลยี และโครงสร้างของระบบที่ไม่สามารถพัฒนาต่อยอดได้อีก ดังนั้น ในปีงบประมาณ 2564 สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) จึงได้พัฒนาศูนย์ข้อมูลการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมขึ้นใหม่ โดยได้มีการปรับปรุงโครงสร้างของระบบในศูนย์ข้อมูลการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ปรับปรุงการใช้งานบน Web Application และ Mobile Application ใหม่ทั้งหมด โดยการแยก Layer การทำงานของระบบออกเป็น Presentation Layer กับ Data Layer อย่างชัดเจน เพื่อให้สามารถปรับปรุงระบบได้ถูกต้องรวดเร็ว และสามารถต่อยอดการพัฒนาแบบได้อย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต ตลอดจนมีการพัฒนาระบบต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้งานที่ตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ สอดคล้องกับกฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวข้อง และเทคโนโลยีในปัจจุบันให้มากยิ่งขึ้น ตามเป้าหมาย “ถูกต้อง รวดเร็ว เน้นผลประโยชน์ของชาติ” โดยใช้ชื่อเรียกใหม่ว่า “Smart EIA Plus”

1. กิตติทางการพัฒนาศูนย์ข้อมูลการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม หรือ Smart EIA Plus

การพัฒนา Smart EIA Plus ในครั้งนี้ เป็นการพัฒนาเพื่อให้ก้าวทันต่อความต้องการของผู้รับบริการ การเปลี่ยนแปลงทั้งด้านกฎหมายและนโยบายภาครัฐทางดิจิทัล และความเหมาะสมทางเทคโนโลยี เพื่อให้ผู้รับบริการได้รับความสะดวก รวดเร็ว ในการเข้าถึงข้อมูลด้านการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ประกอบกับสถานการณ์การแพร่ระบาดโควิด-19 ที่เป็นจุดเปลี่ยนสำคัญที่ทำให้ สผ. ยิ่งตระหนักถึงความสำคัญของเทคโนโลยีดิจิทัลที่จะนำมายกระดับงานบริการด้านการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ไปสู่การให้บริการในรูปแบบออนไลน์ เพื่อรับมือกับสถานการณ์ที่ไม่คาดคิดที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ลดภาระค่าใช้จ่าย และความเสี่ยงจากการเดินทางมาติดต่อราชการของประชาชนหรือผู้รับบริการ โดยมีทิศทางการพัฒนาดังรูปที่ 1

01

Gathering Data

ปรับเปลี่ยนวิธีการจัดเก็บข้อมูลการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่เดิมจากการขึ้นทะเบียนอิเล็กทรอนิกส์ (EIR) ไปสู่ระบบ EIA รายงาน Monitor และการอยู่ในฐานข้อมูลของผู้ถือสิทธิ์การขอ EIA เพื่อรองรับการนำข้อมูลไปใช้งานในหลากหลายรูปแบบ

03

Digital Transformation

ปรับเปลี่ยนระบบ ระบบ และวิธีการในการดำเนินการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมผ่านระบบ Smart EIA Plus ให้เป็นไปในลักษณะของการยื่นเอกสารทางอิเล็กทรอนิกส์อย่างเต็มรูปแบบเพื่อก้าวสู่การเป็นองค์กรดิจิทัล (Digital Transformation) ในอนาคต

02

Open Data

เพิ่มประสิทธิภาพในการเชื่อมโยงด้านการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมกับหน่วยงานอื่น ๆ โดยการทำ Open API ที่สามารถเชื่อมโยงไปเผยแพร่ในระบบศูนย์ข้อมูลเปิดภาครัฐ ของสำนักงานพัฒนาธุรกรรมดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพท.)

04

Linking Data

เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน โดยการพัฒนา API เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลด้านการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบูรณาการข้อมูลร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รูปที่ 1 ทิศทางการพัฒนาศูนย์ข้อมูลการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Smart EIA Plus)

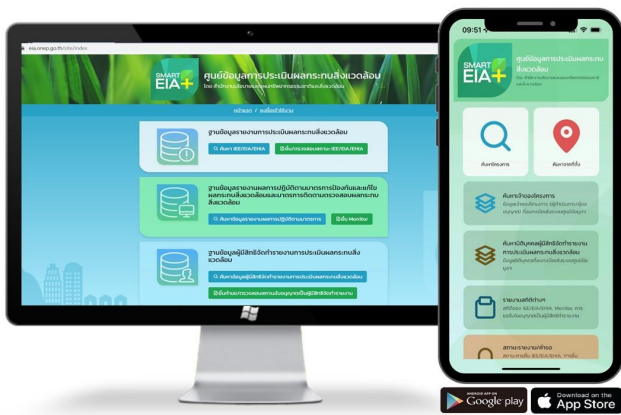
2.

ภาพรวมของระบบ

Smart EIA Plus ให้บริการข้อมูลด้านการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ข้อมูลรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (รายงาน EIA) ข้อมูลรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม (รายงาน Monitor) และข้อมูลผู้มีสิทธิจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ใน 2 รูปแบบ ผ่าน Web Application และ Mobile Application โดยแบ่งกลุ่มผู้ใช้งานออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ (1) เจ้าหน้าที่ สผ. ที่เกี่ยวข้อง และจังหวัดกระจายภารกิจพิจารณา EIA (2) ผู้ดำเนินการ/ผู้ขออนุญาต (เจ้าของโครงการ) (3) ผู้มีสิทธิจัดทำรายงาน EIA และ (4) บุคคลทั่วไป นอกจากนี้ Smart EIA Plus ได้มีการพัฒนาในส่วนของการเชื่อมโยงข้อมูลการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและข้อมูลการอนุมัติ/อนุญาตโครงการ กับหน่วยงานอนุญาต ในรูปแบบ Web Service API จำนวน 3 หน่วยงาน ได้แก่ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ กรมโรงงานอุตสาหกรรม และการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลนิติบุคคล ได้แก่ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า เป็นการอำนวยความสะดวกและลดภาระแก่ประชาชน (การเรียกสำเนาเอกสารที่ทางราชการออกให้ประชาชน) และในปีงบประมาณ 2565 ได้ขยายผลการเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานอนุญาต ในรูปแบบ Web Application อีก 7 หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ กรมธุรกิจพลังงาน กรมเจ้าท่า กรมธุรกิจพลังงาน กรมการปกครอง (ส่วนอนุญาตประกอบกิจการโรงแรม) และกรุงเทพมหานคร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนราษฎร ได้แก่ กรมการปกครอง โดยมีรายละเอียดดังรูปที่ 2

รูปที่ 2 ภาพรวมของศูนย์ข้อมูลการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Smart EIA Plus)

รูปที่ 3 หน้าจอหลัก Smart EIA Plus ในส่วน Web Application และ Mobile Application

3.2 Mobile Application ส่วนนี้เป็นการให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม อีกช่องทางที่เน้นความสะดวก รวดเร็ว ในการค้นหาข้อมูล ได้แก่ การค้นหาโครงการที่ตั้ง เจ้าของโครงการ รายงานสถิติต่าง ๆ สถานะรายงาน/คำขอ และแจ้งเรื่องร้องเรียน เป็นต้น ซึ่งสามารถดาวน์โหลดได้ทั้งระบบปฏิบัติการ iOS และ Android โดยสามารถค้นหาแอปในระบบปฏิบัติการในชื่อ Smart EIA Plus โดยมีรายละเอียดดังรูปที่ 3

3.

การใช้งาน Smart EIA Plus

3.1 Web Application ได้แก่ ระบบฐานข้อมูลการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และระบบฐานข้อมูลรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม ระบบฐานข้อมูลผู้มีสิทธิจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ส่วนนี้ให้บริการสืบค้นข้อมูลรายงาน EIA รายงาน Monitor และข้อมูลผู้มีสิทธิจัดทำรายงาน EIA ตามระบบงานที่เกี่ยวข้อง และให้บริการการยื่นรายงาน EIA รายงาน Monitor และยื่นคำขอเป็นผู้มีสิทธิจัดทำรายงาน EIA ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยสามารถเข้าใช้งานด้วย URL: <https://eia.onep.go.th/> โดยมีรายละเอียดดังรูปที่ 3

Smart EIA Plus ได้เปิดให้บริการ เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2564 ซึ่งระหว่างการเปิดให้บริการได้มีการติดตามและประเมินผลการใช้งานระบบจากผู้ใช้งานผ่านช่องทางต่าง ๆ ได้แก่ แบบสำรวจ อีเมล และโทรศัพท์อย่างต่อเนื่อง เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงระบบให้สอดคล้องกับการใช้งานมากยิ่งขึ้น มาถึงช่วงท้ายนี้ท่านผู้อ่านคงได้ทำความรู้จักกับ Smart EIA Plus กันพอสมควรแล้ว ในฉบับต่อไปผู้เขียนจะพาทุกท่านไปทำความรู้จักกับรายละเอียดการใช้งานแต่ละระบบของ Smart EIA Plus นะคะ

“จลาจลคาร์บอนฟุตพริ้นท์”

ช่วยลดโลกร้อน

+ ได้อย่างไร ?

COP 26

คืออะไร

เกิดขึ้นมา

จากไหน

แล้วทำไม

ต้องมีการประชุม

นี้ขึ้น

การที่โลก ต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่รุนแรงมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นอากาศที่ร้อนขึ้นหรือหนาวขึ้นกว่าทุกๆ ปีที่ผ่านมา น้ำแข็งหิมะที่ขั้วโลกละลายตัวอย่างรวดเร็ว น้ำแข็งขั้วโลกเหนือมีอุณหภูมิเฉลี่ยสูงขึ้นอยู่ที่ 5-6 องศาเซลเซียสทำให้น้ำทะเลเพิ่มสูงขึ้น 5 เมตร และน้ำแข็งขั้วโลกได้ละลายเพิ่มสูงขึ้น 50-60 เมตร ทำให้ระดับน้ำเพิ่มขึ้นอย่างน้อยปีละ 3 มิลลิเมตร ส่งผลให้ระดับน้ำทะเลเพิ่มสูงส่งผลการกัดเซาะชายฝั่ง ชายฝั่งหายไป น้ำท่วมมากขึ้น ล้วนมาจากการเพิ่มขึ้นของปริมาณก๊าซเรือนกระจกอันเนื่องจากการดำเนินกิจกรรมของมนุษย์ได้เป็นแรงผลักดันให้นานาประเทศหันมาสนใจและตระหนักถึงผลกระทบและความเสียหายในด้านต่างๆ ที่จะตามมา โครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Environment Programme: UNEP) ร่วมกับองค์การอุตุนิยมวิทยาโลก (World Meteorological Organization: WMO) ได้จัดตั้งคณะกรรมการระหว่างรัฐบาลด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Intergovernmental Panel on Climate Change: IPCC) ขึ้น เพื่อศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และเพื่อเตรียมมาตรการและกลยุทธ์ที่เป็นไปได้ในการบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยในปี ค.ศ. 1990 IPCC ได้จัดทำรายงานที่มีข้อสรุปยืนยันว่ากิจกรรมต่างๆ ของมนุษย์ส่งผลกระทบต่อสภาพภูมิอากาศจริง จากจุดเริ่มต้นดังกล่าวจึงเกิดการประชุมระดับนานาชาติขึ้นเพื่อหาแนวทางยับยั้งการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศรักษาระดับความเข้มข้นของก๊าซเรือนกระจกในบรรยากาศให้คงที่ในระดับที่ไม่เป็นอันตรายต่อระบบสภาวะอากาศ และป้องกันผลกระทบที่จะเกิดขึ้นโดยมีการลงนามรับรองอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (United Nations Framework Convention on Climate Change: UNFCCC) (ที่มา : <http://www.eppo.go.th/index.php/th/plan-policy/climatechange/unitednation/unfccc>)

การประชุมครั้งที่ 21 เมื่อปีพ.ศ. 2558 ผู้นำโลกได้ร่วมลงนามข้อตกลงด้านโลกร้อนฉบับประวัติศาสตร์ที่เรียกว่า “ความตกลงปารีส” (Paris Agreement) ซึ่งมีข้อตกลงข้อที่ 6 จุดเริ่มต้นสู่ยุคพลังงานสะอาด เพื่อเพิ่มความสามารถในการลดก๊าซเรือนกระจก โดยมีไฮไลท์สำคัญ คือ การซื้อขาย เครดิตในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกระหว่างประเทศ ประเทศใดที่สามารถลดก๊าซเรือนกระจกได้ตามเป้าหมายที่กำหนด ประเทศเหล่านั้นก็จะมียุทธศาสตร์และสามารถขายเครดิตนั้นให้กับประเทศที่ยังไม่บรรลุเป้าหมายได้ ซึ่งจะทำให้เกิดต้นทุนการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่สูง จึงเป็นแรงจูงใจให้แต่ละประเทศพยายามที่จะบรรลุเป้าหมายให้เร็วที่สุด ซึ่งในการประชุมครั้งนั้นถือว่าเป็นใบเบิกทางไปสู่ยุคพลังงานสะอาดที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยทุกๆ 5 ปี ประเทศต่างๆ จะต้องกลับมาปรับแผนการใหม่ให้บรรลุเป้าหมาย แต่ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 จึงทำให้มีการจัดประชุมล่าช้าไปหนึ่งปี และได้มีการจัดประชุมอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (UNFCCC) ล่าสุด ครั้งที่ 26 หรือ COP 26 เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2564 ผู้นำจาก 196 ประเทศทั่วโลกเดินทางมาพบปะกันที่เมืองกลาสโกว์ ประเทศสกอตแลนด์ เพื่อร่วมการประชุมสุดยอดด้านสภาพภูมิอากาศของสหประชาชาติ เพื่อลดปริมาณก๊าซเรือนกระจกสุทธิให้เป็นศูนย์ หรือ Net Zero หรือการไม่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกไปมากกว่าที่สามารถกำจัดได้ภายในปี ค.ศ. 2050 โดยขอความร่วมมือทุกประเทศช่วยควบคุมก๊าซเรือนกระจก ป้องกันอุณหภูมิไม่ให้เกิน 1.5 หรือ 2 องศาเซลเซียส ตามเป้าหมายของความตกลง สองประเทศมหาอำนาจอย่างจีนและสหรัฐอเมริกา ได้ร่วมมือกัน

CPF

คืออะไร

CPF ย่อมาจาก Carbon Footprint of product หรือภาษาไทย เรียกว่า คาร์บอนฟุตพริ้นท์ของผลิตภัณฑ์ คือ ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ปล่อยออกมาจากกิจกรรมต่างๆ จากวัฏจักรชีวิตของผลิตภัณฑ์ ซึ่งแบ่งเป็นประเภทของคาร์บอนฟุตพริ้นท์ได้ 3 ประเภท คือ คาร์บอนฟุตพริ้นท์ของมนุษย์ คาร์บอนฟุตพริ้นท์ของผลิตภัณฑ์ และคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร

ช่วยลดโลกร้อน
ได้จริงหรือไม่

เครื่องหมายลดคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของผลิตภัณฑ์ หรือ ฉลากลดโลกร้อน คือ ฉลากที่แสดงว่าผลิตภัณฑ์ได้ผ่านการประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์และสามารถลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของผลิตภัณฑ์ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งเป็นการประเมินการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตลอดวัฏจักรชีวิตของผลิตภัณฑ์ ตั้งแต่การได้มาซึ่งวัตถุดิบ การขนส่ง กระบวนการผลิต การใช้งาน ตลอดจนถึงการจัดการซากผลิตภัณฑ์หลังใช้งาน

การประเมินประกอบด้วย การประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของผลิตภัณฑ์ในปัจจุบัน การประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของผลิตภัณฑ์ในปีฐาน (Base Year) การเปรียบเทียบคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของผลิตภัณฑ์ในปัจจุบันกับปีฐาน และนำผลการเปรียบเทียบพิจารณาตามเกณฑ์การประเมินเพื่อขึ้นทะเบียนเครื่องหมายลดคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของผลิตภัณฑ์ เมื่อผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดสามารถติดเครื่องหมายลดคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของผลิตภัณฑ์ บนผลิตภัณฑ์ หรือเผยแพร่บนสื่อต่างๆ

สถานการณ์ฉลากคาร์บอน

หลายประเทศทั่วโลกให้ความสนใจคาร์บอนฟุตพริ้นท์และฉลากคาร์บอน โดยมีจุดเริ่มต้นและการพัฒนา เช่น

สหราชอาณาจักร

คาร์บอนฟุตพริ้นท์และฉลากคาร์บอนในสหราชอาณาจักร มีจุดเริ่มต้นและพัฒนาโดยหน่วยงานเอกชนที่จัดตั้งโดยรัฐ เรียก คาร์บอนทรัสต์ (Carbon Trust) โดยมีผลิตภัณฑ์มันฝรั่งทอดกรอบยี่ห้อ Walkers ของบริษัท Pepsico และธุรกิจร้านค้าปลีกเทสโก้ (Tesco) เป็นเจ้าแรกที่ดำเนินการวิเคราะห์คาร์บอนฟุตพริ้นท์และตรวจรับรองเพื่อติดฉลากคาร์บอน

สาธารณรัฐฝรั่งเศส

คาร์บอนฟุตพริ้นท์ในสาธารณรัฐฝรั่งเศส มีจุดเริ่มต้นการพัฒนาโดยหน่วยงานรัฐด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมและพลังงาน ADEME (Agence de l'Environnement et de la Maitrise de l'Energie) พัฒนาเครื่องมือคำนวณคาร์บอนฟุตพริ้นท์ เรียก "Bilane Carbone" และต่อมาพัฒนาเครื่องมือคำนวณคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของผลิตภัณฑ์ เรียก "Bilan Produit" ส่วนฉลากคาร์บอนพัฒนาโดยธุรกิจผู้ค้าปลีก Casino เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2554 รัฐบาลได้ประกาศนโยบายการแสดงผลสิ่งแวดล้อมของผลิตภัณฑ์และบังคับกฎหมายใช้กับทุกผลิตภัณฑ์ที่ผลิตในประเทศ

ประเทศเยอรมนี

รัฐบาลประเทศเยอรมนี สนับสนุนโครงการนำร่อง "Product Carbon Footprint, Pilot Project Deutschland" โดยมีบริษัทชั้นนำ 7 แห่งในธุรกิจด้าน food, trade, Telecommunications, and packaging เข้าร่วมและเรียกฉลากสิ่งแวดล้อมว่า "Blue Angel"

ประเทศญี่ปุ่น

เกิดจากประกาศนโยบายของรัฐบาล ปี พ.ศ. 2551 ตั้งเป้าสู่สังคมคาร์บอนต่ำ นำร่องมากกว่า 40 บริษัท และพัฒนาแนวปฏิบัติในการวิเคราะห์คาร์บอนฟุตพริ้นท์ของผลิตภัณฑ์และเสนอร่างกฎหมาย

ประเทศเกาหลีใต้

ประเทศเกาหลีใต้ เล็งเห็นถึงความสำคัญในการบรรเทาปัญหาภาวะโลกร้อน จึงเริ่มและพัฒนาระบบฉลากคาร์บอน เรียก “Cool Label (Low CO2 label)” โดยสถาบันสิ่งแวดล้อมอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี

ประเทศไทย

ฉลากคาร์บอนฟุตพริ้นท์ พัฒนาโดยองค์การบริหารก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) ร่วมกับสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย ประกาศใช้ตั้งแต่วันที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2552 เพื่อผลักดันและกระตุ้นให้ผู้ผลิตสินค้าพัฒนากระบวนการผลิตให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ปัจจุบันมีผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการรับรองแล้ว จำนวน 40 ผลิตภัณฑ์จาก 13 บริษัท

ประโยชน์ของคาร์บอนฟุตพริ้นท์

- ✓ ช่วยลดภาวะโลกร้อนและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลก
- ✓ นำไปสู่การวางแผนเพื่อลดค่าใช้จ่ายและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก
- ✓ เป็นการเตรียมรับมือกับมาตรการ Non-Tariff Barrier (NTBs) หรือการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภาษี
- ✓ ความได้เปรียบทางการค้าขององค์กรด้านสิ่งแวดล้อมที่เป็นจุดแข็งทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติ
- ✓ ตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้าที่ต้องการสินค้าหรือคู่ค้าที่มีความใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อม
- ✓ เป็นการแสดงความรับผิดชอบต่อหลักการ ESG (Environmental, Social, Governance) สามารถนำไปรายงานด้านความยั่งยืนได้
- ✓ ช่วยให้สภาพแวดล้อมดีขึ้น และลดมลพิษ
- ✓ ทำให้สุขภาพโดยรวมของประชากรและชีวนามัยสุขสมบูรณ์
- ✓ เพิ่มโอกาสการแข่งขันของผลิตภัณฑ์ในตลาดโลก

อนาคต

จากปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจากกิจกรรมต่างๆ ของมนุษย์ ทำให้ทั่วโลกหันมาหาแนวทางเพื่อลดก๊าซเรือนกระจกในรูปแบบต่างๆ เช่น การติดฉลากคาร์บอนฟุตพริ้นท์ เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับวัฏจักรชีวิตของผลิตภัณฑ์ที่มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ซึ่งเป็นการสื่อสารข้อมูลให้กับผู้บริโภคได้ทราบ โดยการเป็นส่วนหนึ่งในการลดภาวะโลกร้อนเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในฐานะเป็นหน่วยงานในการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผน หลักเกณฑ์ กลไกในการดำเนินงานระดับชาติและระดับนานาชาติ และเป็นหน่วยงานในการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ได้เล็งเห็นความสำคัญในการเป็นส่วนหนึ่งในการลดโลกร้อน โดยส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ให้เจ้าของโครงการ หรือผู้ประกอบการ และประชาชน เลือกใช้ผลิตภัณฑ์สำหรับอุปโภคหรือบริโภค วัสดุ หรือวัตถุดิบที่มีสัญลักษณ์คาร์บอนฟุตพริ้นท์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะเห็นได้จากรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม เช่น โครงการด้านอาคาร มีการแสดงผลการประเมินการอนุรักษ์ประหยัดพลังงาน ซึ่งมีการนำผลิตภัณฑ์ หรือวัสดุต่างๆ ที่ใช้ในการสร้างอาคารมาคำนวณค่าการถ่ายเทพลังงาน รวมทั้งมีการกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม เช่น กำหนดให้โครงการเลือกใช้หลอดไฟประหยัดเบอร์ 5 การเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ เครื่องสุขภัณฑ์ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การเลือกวัสดุที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน เพื่อใช้ในการก่อสร้างอาคาร เป็นต้น ทำให้มาตรฐานการพิจารณาและจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยเข้าสู่ระดับสากล และสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชน

เอกสารอ้างอิง

รัตนวรรณ มั่งคั่ง แซบเบียร์ กิ่วลา จามทิพย์ ภู่วโรตม และสิรินทรเทพ เต่าประยูร, 2553 ,คาร์บอนฟุตพริ้นท์และฉลากคาร์บอนผลิตภัณฑ์ข้าว พิมพ์ครั้งที่ 1 www.carethebear.com/article/detail/18

พัฒนาเมืองอย่างไร ? ให้ “Smart”

นายธนัญชัย มงคลทรัพย์

ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ

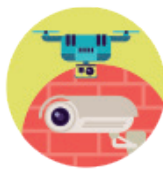

องค์ประกอบของเมืองอัจฉริยะ

ตามแนวคิดของ Schneider Electric (เอกชัย สุมาลี และคณะ, 2560) ได้แก่

- 1 **พลังงาน (Smart Energy)** พลังงานไฟฟ้าและแก๊ส ตั้งแต่เรื่องสายส่งไปจนถึงการจัดการพลังงาน
- 2 **การขนส่ง (Smart Mobility)** การจัดการระบบจราจร การเก็บค่าทางด่วน ข้อมูลจราจร ไปจนถึงระบบรองรับรถยนต์ไฟฟ้าในอนาคต
- 3 **น้ำ (Smart Water)** การผลิตและจัดส่งน้ำประปา ท่อระบายน้ำและการจัดการน้ำท่วม
- 4 **บริการสาธารณะ (Smart Public Services)** ความปลอดภัยสาธารณะ บริการประชาชน จำพวก e-Government ต่าง ๆ และการจัดการไฟถนน
- 5 **สิ่งปลูกสร้าง (Smart Buildings and Homes)** เน้นการจัดการพลังงานภายในอาคาร โดยเชื่อมโยงกับ Smart Grid

แนวคิด การพัฒนาเมืองให้น่าอยู่เพื่อให้ประชาชนได้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในหลายประเทศได้มีการร่วมมือกันระหว่างภาครัฐและภาคธุรกิจ เช่น สิงคโปร์ เกาหลีใต้ สเปน เป็นต้น ซึ่งการพัฒนาเมืองให้น่าอยู่นั้นได้มีการนิยามคำว่า Smart City หรือเมืองอัจฉริยะ ว่าเป็นการบูรณาการในการบริหารจัดการทรัพยากรด้านต่าง ๆ เพื่อให้การบริการและการใช้ทรัพยากรของเมืองเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือสำคัญในการบรรลุวัตถุประสงค์ของการออกแบบเมืองอัจฉริยะ ภายใต้แนวคิดการพัฒนาเมืองที่น่าอยู่ มีความทันสมัย และประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี

“

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของการพัฒนาเมืองอัจฉริยะประกอบด้วย การพัฒนารูปแบบโครงสร้างของเมืองตามแนวคิดของเมืองอัจฉริยะ การใช้พลังงานและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี การส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานและการใช้พลังงานทดแทนหรือพลังงานหมุนเวียน การนำเทคโนโลยีสารสนเทศและข้อมูลมาช่วยในการบริหารจัดการทรัพยากรของเมืองเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น ระบบบริหารจัดการเครือข่ายพลังงานอัจฉริยะ (Smart Grid) ระบบมิเตอร์ไฟฟ้าอัจฉริยะ ระบบควบคุมการจราจรอัจฉริยะ ระบบควบคุมอาคารอัจฉริยะ และระบบตรวจวัดมลภาวะ เป็นต้น ซึ่งองค์ประกอบต่างๆ เหล่านี้อาศัยการผสมผสานกันระหว่างเทคโนโลยีกับการเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการตัดสินใจและนำไปสู่การวิเคราะห์คุณภาพการพัฒนาและให้บริการของเมืองที่ดีขึ้น หรือเรียกว่า แพลตฟอร์มข้อมูลเมือง โดยผู้พัฒนาเมืองจะต้องมองความต้องการและปัญหาของประชาชนเป็นศูนย์กลางโดยอาศัยข้อมูลต่างๆ ในการขับเคลื่อนเมืองนั่นเอง

”

แพลตฟอร์มข้อมูลเมือง (City Data Platform: CDP)

จากงานวิจัยเรื่องการพัฒนารอบแนวคิดการพัฒนาวัตกรรมเพื่อส่งเสริมความรู้ในรูปแบบการสร้างประสบการณ์ดิจิทัลเหนือจินตนาการ เพื่อส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองอัจฉริยะของประเทศไทย เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต และการใช้พลังงานอย่างเต็มประสิทธิภาพ ได้ทำการสังเคราะห์และพัฒนารอบแนวคิด ข้อมูลด้านเมืองอัจฉริยะ พบว่า แพลตฟอร์มข้อมูลเมือง (City Data Platform: CDP) เป็นหัวใจหลักของเมืองอัจฉริยะ (รวีพร จรูญพันธ์เกษม ดารณี ธัญญะสิริ และสุพินดา สุวรรณศรี, 2565) เนื่องจากการผสานกันระหว่าง เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หรือ ICT และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เชื่อมโยงข้อมูลกัน เพื่อใช้ในการตัดสินใจและนำไปประมวลผลในการพัฒนาและให้บริการของเมืองที่ดีขึ้น ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของเมืองอัจฉริยะที่มองความต้องการและปัญหาของประชาชนเป็นศูนย์กลาง การพัฒนาของแต่ละเมืองมีแนวทางที่หลากหลายทั้งด้านประชากร สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม ซึ่งส่วนใหญ่แต่ละด้านมีการพัฒนาระบบให้บริการแก่ประชาชนที่อิสระต่อกัน และมีเป้าหมายที่แตกต่างกันทำให้ข้อมูลที่เกิดจากบริการต่าง ๆ เหล่านี้กระจัดกระจายกันอยู่และไม่ได้ถูกนำมาบูรณาการเพื่อต่อยอดการพัฒนาอย่างเหมาะสม ยกตัวอย่างเช่น การแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมด้วยการพัฒนาระบบบริหารจัดการขยะของเมือง ซึ่งที่จริงแล้วการบริหารจัดการขยะที่ต้นน้ำไม่ได้ส่งผลต่อสภาพแวดล้อม แต่ยังส่งผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจและสังคมด้วย ดังนั้นแล้วการวางแผนการพัฒนาย่อมมีประสิทธิภาพของเมืองจำเป็นต้องมีการบูรณาการข้อมูลจากหลากหลายด้าน ซึ่งจะช่วยให้เมืองตอบสนองต่อความต้องการอย่างต่อเนื่องและสามารถส่งมอบบริการที่ดีขึ้น ตอบสนองต่อวิกฤตต่าง ๆ ได้รวดเร็วยิ่งขึ้น เมืองอัจฉริยะต่าง ๆ ทั่วโลกจึงมีการพัฒนา CDP ขึ้นเป็นศูนย์กลางประสานงานหน่วยงานภาครัฐ และเอกชนของเมือง รวมถึงแนวทางปฏิบัติ ในการปรับปรุงความสอดคล้องและความน่าเชื่อถือของข้อมูลนำไปสู่ข้อมูลที่มีคุณภาพดีขึ้น นำไปสู่วัฒนธรรมที่ดีขึ้นของการแบ่งปันข้อมูล และทำให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลและใช้ประโยชน์จากข้อมูลได้มากยิ่งขึ้น (ฝ่ายส่งเสริมแพลตฟอร์ม และบริการดิจิทัล, 2564)

การประเมินแผนการเป็นเมืองอัจฉริยะ

การกำหนดตัวชี้วัด (output/outcome) ของการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ 7 ด้าน (สำนักงานเมืองอัจฉริยะประเทศไทย, 2564) มีเกณฑ์การประเมินแผนการเป็นเมืองอัจฉริยะ 7 ด้าน ดังนี้

1 Smart Environment ความหมาย เมืองที่คำนึงถึง ผลกระทบที่มีต่อสิ่งแวดล้อมและสภาวะการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ

เช่น การจัดการน้ำ การดูแลสภาพอากาศ การบริหารจัดการของเสีย และการเฝ้าระวังภัยพิบัติ ตลอดจนเพิ่ม การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ตัวชี้วัด มีการบริหารหรือเพิ่มคุณภาพ การจัดการน้ำ ขยะ อากาศ และพื้นที่สีเขียว ให้เป็นไปตามค่ามาตรฐาน หรือ การลดลงของปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO2 Emission) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 1 ต่อปี หรือ เป็นไปตามเป้าหมาย/บริบท ของเมืองที่แสดงให้เห็นการพัฒนาสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ

2 Smart Economy ความหมาย เมืองที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มในระบบเศรษฐกิจและบริหารจัดการทรัพยากร อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น เมืองเกษตรอัจฉริยะ เมืองท่องเที่ยวอัจฉริยะ เป็นต้น ตัวชี้วัด มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการเพิ่มประสิทธิภาพและความคล่องตัวในการดำเนินธุรกิจ นำไปสู่การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ในพื้นที่ เพื่อเพิ่มรายได้ต่อหัวประชากรไม่น้อยกว่า 250,000 บาทต่อปี (8,200 USD) หรือเป็นไปตามเป้าหมาย/บริบทของเมืองที่แสดงให้เห็น การพัฒนาสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ

3 Smart Energy ความหมาย เมืองที่สามารถบริหารจัดการด้านพลังงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างความสมดุล ระหว่าง การผลิตและการใช้พลังงานในพื้นที่เพื่อสร้างความมั่นคงทางตัวชี้วัด มีการใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการด้านพลังงาน นำไปสู่ประสิทธิภาพ การใช้พลังงานในพื้นที่และ/หรือ การใช้พลังงานทดแทนในพื้นที่ที่เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 1 ต่อปี หรือเป็นไปตามเป้าหมาย/บริบทของเมือง ที่แสดงให้เห็นการพัฒนาสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ

4 Smart Governance ความหมาย เมืองที่พัฒนาระบบบริการภาครัฐ เพื่ออำนวยความสะดวก แก่ประชาชนผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของภาครัฐโดยมุ่งเน้น ความโปร่งใส และการมีส่วนร่วม และมีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องผ่านการประยุกต์ ใช้นวัตกรรมบริการ ตัวชี้วัด เมืองที่มีระบบบริการสาธารณะในระบบดิจิทัล โดยเฉพาะบริการภาครัฐที่โปร่งใส และคำนึงถึงการมีส่วนร่วม ของประชาชน โดยมีสัดส่วนประชาชนเข้าถึงบริการ/ข้อมูลข่าวสาร ผ่านช่องทางดิจิทัลไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของจำนวนประชากรในพื้นที่ หรือมีสัดส่วนประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบบริการสาธารณะ (E-Participation) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของจำนวนประชากรในพื้นที่ หรือเป็นไปตามเป้าหมาย/บริบทของเมืองที่แสดงให้เห็นการพัฒนา สู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ

5 Smart Living ความหมาย เมืองที่มีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกโดยคำนึงถึงหลักการสากล (Universal Design)

ให้ประชาชนมีสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดี มีความปลอดภัย และมีความสุขในการดำรงชีวิต ตัวชี้วัด มีการนำเทคโนโลยีมาพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกกลุ่ม ทั้งด้านสุขอนามัย ความมั่นคง และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ตลอดจนความปลอดภัยจากภัยพิบัติ นำไปสู่การมีสุขภาพที่ดีของประชาชนที่มีค่าดัชนีสุขภาวะไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 หรือเป็นไปตามเป้าหมาย/บริบทของเมืองที่แสดงให้เห็นการพัฒนาสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ

6 Smart Mobility ความหมาย เมืองที่มุ่งเน้นพัฒนาระบบจราจรและขนส่งอัจฉริยะเพื่อขับเคลื่อนประเทศ

โดยเพิ่มประสิทธิภาพและความเชื่อมโยงของระบบขนส่งและการสัญจรที่หลากหลาย เพิ่มความสะดวกและความปลอดภัยในการเดินทางและขนส่ง รวมถึงเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตัวชี้วัด มีการนำเทคโนโลยีมาเพิ่มประสิทธิภาพและความเชื่อมโยงของระบบขนส่งและการสัญจรที่หลากหลาย เพิ่มความสะดวกและความปลอดภัย โดยมีสัดส่วนประชากรในการเข้าถึงบริการระบบขนส่งสาธารณะด้วยความพึงพอใจ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของจำนวนประชากรในพื้นที่ หรือจำนวนอุบัติเหตุที่มีผู้เสียชีวิตต่อปริมาณการเดินทางบนถนนไม่เกิน 12 คน/ประชากร 1 แสนคน (หรือลดลงร้อยละ 50 ต่อปี) หรือความพึงพอใจจากระบบขนส่ง จราจรที่สะดวกไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของจำนวนประชากรในพื้นที่ หรือเป็นไปตามเป้าหมาย/บริบทของเมืองที่แสดงให้เห็นการพัฒนาสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ

7 Smart People ความหมาย เมืองที่มุ่งพัฒนาองค์ความรู้ ทักษะ และสิ่งแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมและเศรษฐกิจตลอดจนเปิดกว้างสำหรับความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม และการมีส่วนร่วมของประชาชน ตัวชี้วัด มีการพัฒนาทักษะและองค์ความรู้ของประชาชน รวมถึงสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อให้ประชาชนจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของจำนวนประชากรในพื้นที่ สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ได้อย่างเท่าทัน มีภูมิคุ้มกัน และมีความปลอดภัย (Digital Literacy) หรือเป็นไปตามเป้าหมาย/บริบทของเมืองที่แสดงให้เห็นการพัฒนาสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ

แผนการขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองอัจฉริยะประเทศไทย กำหนดเป้าหมายการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ ได้แก่ ปีที่ 1 (พ.ศ. 2561 - 2562) พัฒนาเมืองอัจฉริยะ 10 พื้นที่ใน 7 จังหวัด ได้แก่ ภูเก็ต ขอนแก่น เชียงใหม่ ชลบุรี ระยอง ฉะเชิงเทรา และกรุงเทพมหานคร ปีที่ 2 (พ.ศ. 2562 - 2563) พัฒนาเมืองอัจฉริยะ 30 พื้นที่ใน 24 จังหวัด ได้แก่ เชียงราย พิษณุโลก น่าน อุบลราชธานี อุตรดิตถ์ หนองคาย นครพนม มุกดาหาร กระบี่ พังงา สงขลา ปัตตานี นราธิวาส สตูล นครศรีธรรมราช และระนอง และ ปีที่ 3 - 5 (พ.ศ. 2563 - 2565) ขยายเมืองอัจฉริยะผ่านการรับสมัครเมืองอัจฉริยะ คาดว่าจะครอบคลุมการให้บริการเมืองอัจฉริยะ และระบบ City Data Platform 100 พื้นที่ใน 76 จังหวัด และกรุงเทพมหานคร

จะเห็นได้ว่าการพัฒนาเมืองอัจฉริยะมีเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์สอดคล้องกับหลักการของการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ต้องการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีหน้าที่กำกับดูแลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมในกระบวนการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมจะมีการกำหนดมาตรการป้องกัน แก้ไข และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมให้ผู้ประกอบการหรือเอกชนที่ประกอบธุรกิจได้ปฏิบัติตามเพื่อเป็นการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังนั้นการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการเป็นเมืองอัจฉริยะที่สมบูรณ์ภายใต้แนวคิดการพัฒนาเมืองน่าอยู่ เมืองทันสมัย ให้ประชาชนในเมืองมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุข อย่างยั่งยืน

ในอนาคตเราจะได้เห็นประเทศไทยเปลี่ยนแปลงด้วย Smart City หรือเมืองอัจฉริยะที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคต จะทำให้ชีวิตเราเปลี่ยนแปลงไปอย่างแน่นอน ทั้งการใช้ชีวิต ความสะดวกสบาย คุณภาพอากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดี สิ่งที่เราเคยเห็นในภาพยนตร์อาจไม่ได้ไกลเกินฝัน

บรรณานุกรม

ฝ่ายส่งเสริมแพลตฟอร์มและบริการดิจิทัล.(2564). แพลตฟอร์มข้อมูลเมืองอัจฉริยะ. สืบค้น 10 พฤศจิกายน 2564 จาก : <https://www.citydata.in.th/>

รวิพร จรุงพันธ์เกษม ดารณี ธัญญะสิริ และสุพินดา สุวรรณศรี. (2565). การพัฒนารอบแนวคิดการพัฒนานวัตกรรมเพื่อส่งเสริมความรู้ในรูปแบบการสร้างประสบการณ์ดิจิทัลเหนือจินตนาการเพื่อส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองอัจฉริยะของประเทศไทยเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต และการใช้พลังงานอย่างเต็มประสิทธิภาพ (รายงานวิจัย). กองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.

สำนักงานเมืองอัจฉริยะประเทศไทย. (2562). (ร่าง) คู่มือเกณฑ์การประเมินแผนการเป็นเมืองอัจฉริยะ (ปรับปรุง สิงหาคม 2564). สำนักงานเมืองอัจฉริยะประเทศไทย (ออนไลน์). สืบค้น 10 พฤศจิกายน 2564. จาก <https://drive.google.com/file/d/1XnhauvbKwaHMLCqCgtqVRJnJ950DYh8/view>.

เอกชัย สุมาลี และคณะ. (2560). โครงการการวิจัยเชิงนโยบายเพื่อเสนอแนะแนวทางการยกระดับอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์และอิเล็กทรอนิกส์ภายใต้กรอบของ Internet of Thing และ Smart City (รายงานวิจัย). กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).